

Tantárgyi követelmény

FDB 1408, FDB 1408L, FDO 1214 Általános természeti földrajz II. (elmélet, a tárgy kollokviummal zárul)

Elsajátítandó tananyag: I. Fejezetek a külső erők természetföldrajzából:

1. Az aprózódás és a mállás
2. Tömegmozgásos folyamatok
3. A pluviális és a fluviatilis erózió
4. A szárazföldi jég felszínalakító tevékenysége
5. A periglaciális felszínformálás
6. Karsztjelenségek
7. A szél felszínalakító tevékenysége
8. A tenger felszínalakító tevékenysége
9. Vulkanomorfológia

II. Talajtani alapismeretek

III. Biogeográfiai alapismeretek

Évközi ellenőrzés módja: -

Tervezett időpontok: -

A vizsgára bocsátás feltétele: -

Kötelező és ajánlott irodalom:

Borsy Z. (szerk.): Általános természetföldrajz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993

Gábris Gy. – Szabó J. (szerk.) (2013): Általános természetföldrajz I-II. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Jakucs L.: Természetföldrajz I. A Föld belső erői. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1993

Jakucs L.: Természetföldrajz II. A Föld külső erői. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1995

Lóki J. – Szabó J.: A külső erők geomorfológiája. Debrecen, 2004

Gábris Gy.: Éghajlati felszínalakítók I. Periglaciális geomorfológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994

Almássy E.: Hidrológia-hidrográfia. Tankönyvkiadó, Budapest, 1977

Czelnai R.: A világóceán. Modern fizikai oceanográfia. Vince Kiadó, Budapest, 1999

Dozier J. – Marsh W. M.: Landscape an introduction to physical geography. USA, 1981

Lovász Gy.: Általános vízföldrajz. Egyetemi Tankönyv. Pécs, 2000

Butzer K. W.: A földfelszín formakincse. Gondolat Kiadó, Budapest, 1986

Justyák J. – Szász G.: Az éghajlat, a növényzet és a talaj övezetes elrendeződése a Földön. Debrecen, 2001

Bárány I.: Talajföldrajz. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989

Tantárgyi követelmény

FDB 1306, FDB 1306L, Csillagászati földrajz II. FDO Csillagászati földrajz (gyakorlat) (az FDB 1306, FDB 1306L, Csillagászati földrajz II. tárgy gyakorlati jeggyel zárul)

Elsajátítandó tananyag:

A térbeli tájékozódás alapjai (poláris sík-koordináta-rendszer, horizontális sík-koordináta-rendszer, poláris tér-koordináta-rendszer, geografikus gömbi koordináta-rendszer)

Csillagászati gömbi koordináta-rendszerek: horizontális, ekvatoriális I., ekvatoriális II.

Tájékozódás a csillagos égbolton (cirkumpoláris csillagképek, kelő-nyugvó csillagképek)

Csillagtérképek, csillaggömbök, hold- és marsgömbök típusai, használatuk

A Baader iskola planetárium használata

A csillagászati távcsövek típusai, felépítésük, távcsöves gyakorlatok (távcsöves gyakorlat a kötelező öt napos terepgyakorlaton)

Csillagászati feladatok megoldása (földrajzi szélesség és hosszúság meghatározása, szélesség- és hosszúságkülönbség kiszámítása, időszámítási feladatok megoldása, elemi szintű feladatok megoldása csillagászati gömbi koordináta-rendszerek felhasználásával)

Évközi ellenőrzés módja: zárthelyi dolgozatok, csillagkép-felismerési gyakorlat

Tervezett időpontok: (április első hete, május második hete)

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: legalább elégséges szinten megírt két zárthelyi dolgozat
Nappali hallgatók esetében, amennyiben a heti óraszám háromszorosát meghaladja a hiányzás, a gyakorlat nem teljesíthető!

A levelező hallgatók a vizsgaidőszakban szerezhetik meg a gyakorlati jegyet, egy később megadandó időpontban, még a csillagászati földrajzi kollokvium előtt!

Kötelező és ajánlott irodalom:

Gábris Gy. – Marik M. – Szabó J.: Csillagászati földrajz. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988
vagy újabb kiadások

Lóki J. – Szabó J.: Csillagászati földrajzi gyakorlatok. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989 vagy
újabb kiadások

Csüllög G. – Pavlics K-né.: Csillagászatföldrajzi feladatok. Nemzeti Tankönyvkiadó,
Budapest, 1977

Tantárgyi követelmény

FDB 1305, FDB 1305L, FDO 1103 Csillagászati földrajz I. (Csillagászati földrajz, elmélet)
(elmélet, a tárgy kollokviummal zárul)

Elsajátítandó tananyag:

Csillagászati gömbi koordináta-rendszerek: horizontális, ekvatoriális I., ekvatoriális II.

A Föld tengely körüli forgása, Nap körüli keringése

Az időszámítás: napi és évi időszámítás

A Nap

Föld típusú égitestek, Jupiter típusú égitestek

Kisbolygók, üstökösök, meteorok

A Hold, a bolygók holdjai

Nap- és holdfogyatkozások

Csillagok, csillagrendszerek, extragalaxisok

Az Univerzum és a Naprendszer keletkezésére vonatkozó elméletek

Évközi ellenőrzés módja: -

Tervezett időpontok: -

A vizsgára bocsátás feltétele: az FDB 1306, FDB 1306L, illetve az FDO 1103 gyakorlat eredményes teljesítése

Kötelező és ajánlott irodalom:

Gábris Gy. – Marik M. – Szabó J.: Csillagászati földrajz. Tankönyvkiadó, 1988 vagy újabb kiadások

Lóki J. – Szabó J.: Csillagászati földrajzi gyakorlatok. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989 vagy újabb kiadások

Csüllög G. – Pavlics K-né.: Csillagászatföldrajzi feladatok. Nemzeti Tankönyvkiadó,

Budapest, 1977

Tantárgyi követelmény

FDB 2209, FDB 2209L Művelődéstörténet II.

(elmélet, a tárgy kollokviummal zárul)

Elsajátítandó tananyag:

A magyar művelődés korai szakaszai (az előmagyar kor, az ősmagyar kor, a honfoglalás kora)

A magyarok és a X. századi Európa (a Kárpát-medence a X. században, kalandozások)

A középkori művelődés (természeti környezet a Kárpát-medencében, életmód, szerzetes- és lovagrendek, egészségügyi viszonyok, szellemi élet)

A magyar művelődés a kora újkorban (a kultúrtáj lassú átalakítása, életmód és mentalitás, betegségek és gyógyításuk lehetőségei, az írott kultúra térhódítása)

Szellemi élet a kora újkorban (a reneszánsz műveltség megjelenése és terjedése, humanista műveltség, tudomány, irodalom, a reformáció, udvari kultúra a királyi országrészben és Erdélyben, felekezeti megoszlás és ellenreformáció, a barokk Magyarországon, katolikus és protestáns iskolaügy)

A polgári társadalom korának művelődése (a természeti környezet átalakulása, felvilágosodás és jozefinizmus, reformkor, romantika és biedermeier, önkényuralom és pozitívizmus, a kettős monarchia virágkora, a századforduló: válság és újítás, a hétköznapi élet kultúrája)

A polgári társadalom korának művelődése (1920-1948)

A magyar képzőművészet a 18. század végétől 1948-ig (a művészeti élet szerkezete, a reformkor művészetének stílustörekvései, a klasszicista építészet virágkora, a nemzeti szobrászat kezdetei, a nemzeti festészet kialakulása, a magyar romantika, a realista törekvések, historizmus és akadémizmus, magyar képzőművészet a századforduló éveiben, a szecesszió és a szimbolizmus, az avantgarde térhódítása, népi törekvések)

A magyar művelődés 1948 után

Évközi ellenőrzés módja: -

Tervezett időpontok: -

A vizsgára bocsátás feltétele: -

Kötelező és ajánlott irodalom:

Dr. Guzziné dr. Huszti Gy. Művelődéstörténet. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 2002

Kovács I.: Magyar művelődéstörténet. Főiskolai jegyzet, 1996

Kósa L. (szerk.): Magyar művelődéstörténet. Budapest, 2002

Glatz F. (szerk.): A magyarok krónikája. Budapest, 1996

Aradi N. (szerk.): A művészet története Magyarországon. Budapest, 1983

Frisnyák S.: Magyarország történeti földrajza. Budapest, 1990

Tantárgyi követelmény
FDB1403, FDB1403L Történeti földrajz II.
(elmélet, a tárgy kollokviummal zárul)

Elsajátítandó tananyag:

A hazai történeti geográfia eredményei és feladatai. A Kárpát-medencében élő társadalmak táj- és erőforrás-használata, tájformáló, környezet-átalakító tevékenysége. A Kárpát-medence természeti képe a honfoglalás és a kora Árpád-korban. A természeti környezet változásai a 9-10. századtól a 19. század közepéig. A társadalom integrált környezet-átalakító tevékenysége a Kárpát-medencében (1846-1920). A magyarság történeti demográfiája (1920-ig).

A Kárpát-medence etnikumai, etnikai térszerkezet-változásai és az interetnikus kapcsolatok (1920-ig). A magyar településhálózat kialakulása és fejlődése a 10. századtól 1920-ig. A településhálózat változása 1920-tól 1945-ig. A magyar mező- és erdőgazdaság történeti földrajza a feudalizmustól 1920-ig. A Kárpát-medence bányászata és kohászata a korai feudalizmustól 1920-ig. A magyar ipar történeti földrajza. A feudális kori Magyarország közlekedési hálózata és piacközpontjai. Gazdasági erővonalak és erőközpontok a Kárpát-medencében. Az ország infrastruktúra-rendszerének kiépítése és hatása a társadalmi-gazdasági folyamatokra (19-20. század). Térszerveződés, régiók és interregionális kapcsolatok a Kárpát-medencében. Trianon hatása az ország társadalmi-gazdasági viszonyaira (1920-1945). Összehasonlító történeti földrajzi elemzések Északkelet-Magyarországon (Sajó-Bódva köze, Cserehát, Hernád-völgy, Harangod, Taktaköz, Zempléni-hegység, Bodrogház, Nyírség, Szatmár-Beregi-síkság)

Évközi ellenőrzés módja: -

Tervezett időpontok: -

A vizsgára bocsátás feltétele: -

Kötelező és ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Frisnyák Sándor: Magyarország történeti földrajza. Egyetemi-főiskolai tankönyv.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.

Ajánlott irodalom:

Andrásfalvy Bertalan – Vargyas Gábor (szerk.): Antropogén ökológiai változások a Kárpát-medencében. Budapest, 2009.

Bak Borbála: Magyarország történeti topográfiája. Bp. 1997.

Beluszky Pál: A Nagyalföld történeti földrajza. Budapest-Pécs, 2001.

Beluszky Pál (szerk.): Magyarország történeti földrajza I-II. Budapest-Pécs, 2005-2008

Boros László: A Kárpát-medence szőlő- és borgazdaságának történeti földrajza.

Nyíregyháza, 1999

Boros László (szerk.): Kárpátalja, Nyíregyháza, 1999.

Boros László (szerk.): Erdély természeti és történeti földrajza. Nyíregyháza, 2000.

Dobány Zoltán: A Taktaköz történeti földrajza a 18. század közepétől 1945-ig. Nyíregyháza, 1995.

Dobány Zoltán: A Cserehát történeti földrajza. Aggtelek, 2010.

Dobány Zoltán: A Sajó-Bódva köze történeti földrajza. Aggtelek, 2010.

Dobány Zoltán: Történeti földrajzi tanulmányok a Hernád-völgy területéről (18-20. század). Aggtelek, 2010.

Frisnyák Sándor: Történeti földrajz. Nyíregyháza, 1986.

Frisnyák Sándor: Tájak és tevékenységi formák. Miskolc-Nyíregyháza, 1995.

Frisnyák Sándor: A kultúrtáj kialakulása a Kárpát-medencében. Nyíregyháza, 2004.

Frisnyák Sándor: Magyarország kultúrgeográfiai korszakai. Nyíregyháza, 2009.

Frisnyák Sándor (szerk.): A Kárpát-medence történeti földrajza. Nyíregyháza, 1996.

Frisnyák Sándor (szerk.): A Felvidék történeti földrajza. Nyíregyháza, 1998.

Frisnyák Sándor (szerk.): Az Alföld történeti földrajza I-II. Nyíregyháza, 2000.

Frisnyák Sándor (szerk.): A Nyírség és a Felső-Tisza-vidék történeti földrajza.

Nyíregyháza, 2002.

Frisnyák Sándor (szerk.): Nyíregyháza. Nyíregyháza, 2003.
Frisnyák Sándor – Csihák György (szerk.): Gyepűk, várak és egyéb honvédelmi létesítmények a Kárpát-medencében. Nyíregyháza-Zürich, 2004.
Frisnyák Zsuzsa: A magyarországi közlekedés krónikája 1750-2000. MTA, Bp. 2001.
Frisnyák Sándor – Tóth József (szerk.): A Dunántúl és a Kisalföld történeti földrajza. Nyíregyháza-Pécs, 2003.
Hajdú Zoltán: Magyarország közigazgatási földrajza. Bp.-Pécs, 2001.
Kázmér Miklós (szerk.): Környezettörténet. Az utóbbi 500 év környezeti eseményei történeti és természettudományi források tükrében. Bp. 2009.
Kókai Sándor: Az Alföld 19. századi vonzáskörzetei és központjai. Nyíregyháza, 1999.
Kókai Sándor: A Bánság történeti földrajza (1718-1918). Nyíregyháza, 2010.
Somogyi Sándor: Az Alföld képe a honfoglalás és a magyar középkor időszakában. Észak- és Kelet-Magyarországi Földrajzi Évkönyv, Miskolc-Nyíregyháza, 1994.
Somogyi Sándor: Az Alföld földrajzi képének változásai (16-19.század). Történeti Földrajzi Tanulmányok I. Nyíregyháza, 1994.
Szabadfalvi József – Viga Gyula (szerk.): Árucseré és migráció. Miskolc, 1986.
Szulovszky János (szerk.): A magyar kézművesipar története. Budapest, 2005.
Tuba Zoltán (szerk.) – Frisnyák Sándor (társszerk.): Bodroghöz. Gödöllő-Sárospatak, 2008.
R. Várkonyi Ágnes (szerk.): Táj és történelem. Bp. 2000.
Viga Gyula: Gazdasági kapcsolatok hagyományos formái. Debrecen, 2007.
Történelmi atlasz a középiskolák számára, Budapest, 2004.

Nyíregyháza, 2015. február 16.

Dr. Dobány Zoltán
főiskolai docens

Terepgyakorlat I.

A tantárgy kódja:	FDB1701, FDB 1701L, FDO 1224
A meghirdetés féléve:	2. szemeszter
Előfeltétel:	FDO1102, FDO1104E, FDO1108, FDO1214E
Időtartama:	5 nap (30 tanóra)
Kreditpont:	3K, (FDO 1224-nek 1K)
Számonkérés módja:	gyakorlati jegy (több részjegy átlaga!)

Szakmai információk:

A tantárgy általános célja az, hogy az egyes alapozó tárgyak ismeretanyagának vonatkozó részeit terepi körülmények között gyakorolhassák (alkalmazhassák) a hallgatók.

A gyakorlati jegy megszerzéséhez az alábbiakat kell teljesíteniük a hallgatóknak:

I. Térkép- és vetülettan I-II. tantárgyból

1. Meg kell ismerni a terepi tájékozódás valamennyi empirikus módszerét, a helymeghatározás hagyományos és GPS segítségével történő mozgáshoz felhasználható eszközök (iránytű, tájoló, GPS) használatát.
2. Meg kell ismerni a különböző geodéziai műszerekkel végrehajtható alapvető mérések elvét (pl. a szintezés menetének a végrehajtását, az iránykitűzést, a pontos helymeghatározást).
3. Különböző szerkesztési feladatokat kell végrehajtani az elméletben tanultak alapján (pl. terepvázlatok és tájképvázlat szerkesztése a bejárando terepen, térképvázlat szerkesztése előre kijelölt útvonaltervről).
4. Előre elkészített térképvázlat segítségével töréspontokat kell felkeresni és el kell tudni végezni az útvonal korrekciós javítását, pontosítását is.

Mindezek végrehajtásához az alábbi eszközök gyakorlati használatát kell ismerni:

- szintező műszer,
- GPS-, tájolók különböző típusai,
- katonai- és turistatérképek,
- gördülő távolságmérő,
- és a szerkesztéshez használatos eszközök.

II. Éghajlattan I-II. tantárgyból

A hallgatóknak a legalapvetőbb meteorológiai műszerek felhasználásával egész napos mikroklíma-mérést kell végezniük, melynek eredményeit még a terepgyakorlat ideje alatt grafikusan fel kell dolgozni, szakmailag ki kell értékelni (ez utóbbit egyénileg kell elvégezni, amennyiben a hallgató másolatot, komolytalan, szakszerűtlen összegzést ad be, az elégtelen részjegyet von maga után).

III. Általános természeti földrajz I-II. tantárgyból

A hallgatóknak kijelölt terepszakaszon alapvető geomorfológiai, hidrogeográfiai és biogeográfiai megfigyeléseket, illetve méréseket kell végezniük, megadott szempontok alapján. Mindezek elvégzéséhez részletes topográfiai- és turistatérképet, mérő- és szerkesztőeszközöket kell használni.

IV. A terepgyakorlat földtani részének teljesítési követelményei

A terepmunka célkitűzése és tematikája:

Az I. évf. BSc földrajz szakos hallgatók, az osztatlana tanárképzés hallgatói, (valamint a II. évf. földrajz szakirányt választó hallgatók) az egyes alapozó tárgyak (pl. Fejezetek az általános földtan témaköreiből I-II., Általános természetföldrajz I-II.) elméleti ismeretanyagának birtokában megismerkednek azok gyakorlati, terepi alkalmazásával.

A terepgyakorlati földtan részjegy megszerzésének feltételei:

1. Minimum 10-15 darabos közetgyűjtemény összeállítása és rendezése
2. Kézzel írott észlelési napló készítése (nem másolása), amely tartalmazza:

- a terepgyakorlaton végzett ásvány- és közethatározási vizsgálatok leírását és eredményeit,
- a lelőhelyek, feltárások környezetének (pl. szálkőzet, sűrű törmelék), morfológiai sajátosságainak leírását,
- a hallgató szakmai meglátásait, észrevételeit, tapasztalatait,

Az anyagok leadásának határideje a terepgyakorlat utolsó napja.

Szükséges eszközök:

- lehetőség szerint kalapács
- védőszemüveg
- jegyzetfüzet
- minták csomagolásához újságpapír
- a kőzetek és ásványok feliratozásához címke (fénymásolni)
- mintagyűjtő zacskó (legalább 20 db), nedves mintáknál, hogy a címke ne ázzon el 2 db szükséges.

A jegyzőkönyv elkészítése nem szépírási és másolási gyakorlat. Az egyforma jegyzőkönyvek kizárásra kerülnek. Elkészítéséhez az oktatóknak a kiadott ábraanyaghoz kapcsolódó terepi magyarázatainak jegyzetelése hasznos kiegészítésként szolgál.

Általános információk:

*A terepgyakorlat minden I. évfolyamos BSc (földrajz), osztatlan tanárképzésben résztvevő nappali tagozatos hallgató, valamint II. évfolyamos BSc (földrajz szakirány) nappali és levelező tagozatos hallgató számára kötelező. Önköltséges, a kötelezően befizetendő összeg csak a szállásdíjat és az autóbusz költségeit fedezi. **A hallgatónak az egyéni felszerelést (beleértve a személyes használatra szánt gyógyszereket, kötszereket stb.) saját magának kell hoznia!** A Turizmus és Földrajztudományi Intézet csak a szakmai munkához szükséges felszerelést tudja biztosítani. **A hallgatók anyagilag felelősek az általuk használt intézeti műszerekért, eszközökért. A fokozott balesetveszély miatt a terepgyakorlat idején minden hallgatótól felelősségteljes viselkedést várunk el. Amennyiben a hallgató viselkedése a kötelezően betartandó normákat sérti, annak a terepgyakorlatról való kizárása a következménye!***

A terepgyakorlat időpontja: 2015. április 30. – május 04.

Helyszíne: Tokaji-hegység, Telkibánya

Minden hallgató köteles M= 1:40 000 méretarányú Zempléni-hegység (észak) turistatérképet hozni!

A TEREPGYAKORLATON VÉGZENDŐ KONKRÉT SZAKMAI FELADATOK

I. Térkép- és vetülettan I-II., illetve Általános természeti földrajz I-II. tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok

(Egy csoport 3 részre osztva: rotálva vált 3 óránként)

1. csoport:

1. feladat: útvonalpontok átmásolása a térképről saját térképre:

Telkibánya, oktatóközpont – Ósva-völgy Kutvaszorító - Telkibánya, oktatóközpont

Táv: 7,9 km; Szintemelkedés: 101 m

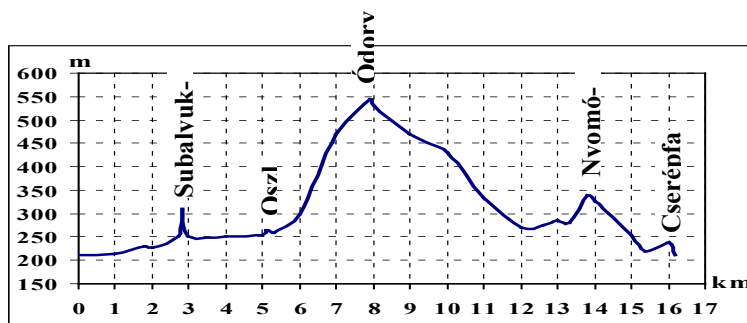
2. feladat: és készíts egy összefoglaló útvonaltáblázatot a megfelelő paraméterekkel (Zemplén-hg. turistatérképe)

Példa: A Less Nándor Emléktúra (Bükk-hg.) 16 km-es távjának összefoglaló táblázata

Útvonal	résztáv (km)	össztáv (km)	részszint (m)	összszint (m)	jelzés
Cserépfalu, iskola – Hór bejártata	2,12	2,12	20	20	S+
Hór eleje – Subalyuk	0,69	2,81	83	103	K+
Subalyuk – Ósza	2,26	5,07	15	118	K+
Ósza – Ódorvár	2,79	7,86	285	403	K+, KL
Ódorvár – bükkzsérci műút	4,7	12,56	0	403	K+
bükkzsérci műút – Nyomó-hegy	1,4	13,96	87	490	Z
Nyomó-hegy – Cserépfalu, iskola	2,31	16,27	18	508	P

3. feladat: Készíts az útvonalról szintvonalas metszetet

Példa: A Less Nándor Emléktúra (Bükk-hg.) 16 km-es távjának szintvonalas metszete

4. feladat: Látrajz vagy láthatósági metszet készítése

Készíts a Kutyaszorítóból 3 részből álló láthatósági metszetet vagy vázlatos látrajzot.

Segédlet: http://www.sci.u-szeged.hu/eghajlattan/pdf/terk-kart_gyak-7_10.pdf

5. Túravezetés: 2 fő/4-500 m; adott terepi ponton (2-3) - irányszög mérése,

2. csoport:

1. feladat: a tábor területén teodolittal körbemér egy kijelölt 500 m² körüli területet.

2. feladat: GPS segítségével beméri a leendő talajminta-vételezés helyét

3. csoport: Egy talajfúrás fizikai-kémiai paramétereinek terepi meghatározása

1. feladat: Mintavételezés talajfúróval lehetőség szerint talajvíz-szintig vagy 3 m mélységig.

2. feladat: 50 centiméterenként mintavételezés

3. feladat: A talajminta makroszkópos leírása, pH-mérés, szín meghatározása, mésztartalom meghatározása, fizikai talajféleség leírása

Szükséges eszközök:

- szintező műszer,
- GPS-, tájolók különböző típusai,
- katonai- és turistatérképek,
- gördülő távolságmérő,
- és a szerkesztéshez használatos egyéni eszközök.
- Talajfúró és egyéb talajvizsgálati eszközök

Részjegy: .....

II. Éghajlattan I. tantárgyból, illetve Általános természeti földrajz I-II. tantárgyból végzendő feladatok

1. feladat: Mikroklíma mérés három (5-5 fős) csoportban. A csoportok meghatározott időben állomást váltanak (12 és 14 órakor). Utolsó mérés: 16 órakor

A mért adatokat grafikusán fel kell dolgozni és minimum 1 oldalon szakmailag ki kell értékelni.

Szükséges mérőeszközök: Fuess-rendszerű állomási hőmérő, Fuess-rendszerű maximum-minimum hőmérők, Assmann-rendszerű aspirációs hőmérőpár, Campbell-Stokes-féle napfénytartammérő, Barométer, Hajszásas higrométer, Kézi kanalas szélesség, illetve szélűtmérő

Egyéb anyagok: előre elkészített táblázatok, milliméterpapír (min. 6 db), körző, vonalzó, színes tollak, A/4-es méretű rajztábla

A, Az állomási hőmérőkkel mért adatok grafikus feldolgozása:
 B, A Fuess-rendszerű maximum hőmérőkkel mért adatok grafikus feldolgozása:
 C, A Fuess-rendszerű minimum hőmérőkkel mért adatok grafikus feldolgozása:
 D, A légnyomási adatok grafikus feldolgozása:
 E, A relatív páratartalom grafikus feldolgozása:
 F, A mért szélességek és szélirányok grafikus feldolgozása:
 G, Napfénytartam:.....
 H, Felhőzet oktákbán:.....
A mérési adatok kiértékelése:

2. feladat: Vízhozam mérés (minden csoportnak el kell végezni!)

Szükséges eszközök, anyagok: mérőszalag, egyenes vonalzó, jegyzetfüzet, térkép, milliméterpapír, szerkesztő eszközök, zsebszámológép

A terepen mért adatok felhasználásával meg kell szerkeszteni a mért mederkeresztmetszet méretarányos rajzát, majd ki kell számolni a vízhozamot.

A, A mederkeresztmetszet méretarányos rajza:

B, A .....-patak vízhozama:.....

Részjegy:.....

III. Szakmai feladatok földtanból

Földtani vizsgálatok

1. feladat Földtani térkép használata

Az *M 1: 100 000 méretarányú Gönc földtani térképlap*, a Zempléni Tájvédelmi Körzet monográfia *Fejlődéstörténet, földtani felépítés, földtani értékek* fejezete és a *turistatérkép* segítségével adja meg a Telkibánya környéki kőzetformációk, tagozatok jellemző kőzeteit!

2. Kőzetgyűjtemény összeállítása

Cél: Egy min. 10 db-ból álló szakszerűen begyűjtött ásvány- és kőzetgyűjtemény összeállítása.

Kőzetek, pl: riolittufa, konglomerátum, riolit, perlit, dácit, andezit, kvarcit

Ásványok, pl: kvarc, kalcedon, barit, limonit, pirit, gipsz, opál

(A terepgyakorlat utolsó napján minden hallgatónak szóbeli referálást kell tartani a begyűjtött ásvány- és kőzetanyagáról, a fentebb megadott szempontok alapján!)

Részjegy:.....

Gyakorlati jegy: .....

.....
 szakmai felelős

Nyíregyháza, 2015. február 16.

Dr. Dobány Zoltán

